

VELIKANSKE NEMŠKE IZGUBE

Moskva je včeraj sporočila, kot pravi vest iz Londona, da je rdeča armada zdrobila nemške polke na 600 milj dolgi fronti. — Isto poročilo pravi, da so Nemci, odkar je Hitler 5. julija pričel svojo ponesrečeno poletno ofenzivo, izgubila 1,538,600 mož, ubitih, ranjenih in ujetih.

V včerajšnjih bojih so Rusi osvobodili nad 300 mest, trgov in vasi, med njimi mnogo krajev, ki so bili močno utrjeni in za Nemce največje važnosti. Večkrat je ruska motorizirana infanterija s pomočjo tankov razbila sovražno utrjeno črto.

V Donecevem bazenu je rdeča armada napredovala 12 in pol milje, zapadno in jugozapadno od Harkova in južno od Brianska. V brezštevilnih bitkah so Nemci samo včeraj izgubili 8400 mož.

Rusi so v dveh posameznih sunkih obšli Stalin v Donecevem bazenu in Barmač na cesti proti Kijevu. Poročano je tudi bilo, da so Rusi vdrl v Stalin, ko so dan poprej zavzeli predmestja.

V bitki pri Rahmaču so Rusi prekorčili reko Sejm, severno od Bahmača in so vdarili čez Desno ter zavzeli Čehovsko, presekali važno železnico, ki pelje v Gornji ter so pustili Nemcem samo še enotirno železnico, po kateri morejo prevažati svoje vojaštvo severno in jugovzhodno od Kijeva.

Rusi tudi prodirajo proti Briansku in ga skušajo obkrožiti od juga.

Posebno poročilo ruskega vrhovnega poveljstva naznanja, da je bilo od 5. julija do pretekle nedelje ubitih 420.000 Nemcev, 38.600 pa jih je bilo ujetih. Skupno število ubitih in ranjenih Nemcev znaša nad 1.500.000.

Moskovsko poročilo nadalje pravi, da je bilo v dveh mesecih uničenih 8.400 nemških tankov, 5729 aeroplanov, 5192 topov in nad 28.000 motornih koles, zaplenjenih pa je bilo v istem času 1041 tankov, 2018 topov, 5832 strojne in 7853 motornih koles.

V Donecevem bazenu so Rusi osvobodili nad 90 mest, med njimi mnogo zelo važnih.

Dodatno rusko polnočno poročilo naznanja, da je bilo pri Konstantinoksi, kjer so Rusi prebili nemško utrjeno črto, ubitih 2000 Nemcev ter uničenih 59 tankov in 62 aeroplanov. — Nemci so s protinapadi skušali zadržati Ruse, toda so bili vsi zadržani.

Kot pravi Moskva, je rdeča armada do sedaj že osvobodila dve tretjini Ukrajine. Rusi so zopet dobili skoro vsa bogata Doneceva premogarska polja.

V Donecevem bazenu je pričelo deževati, kar se prične vsako leto v septembru. Obsežne poljane bodo izpremenjene v blato in tanki in motorna vozila ne bodo mogla operirati. In zopet bodo prišli v poštev donski kozaki.

Hitlerjeva elitna garda pomorila ruske ranjence z ognjem

Sovjetski častnik je povedal zaveznikskemu poročevalcu na fronti pri Harkovu, da so vojakji Hitlerjeve elitne garde zažgali bolnišnico, v kateri je bilo 400 ranjenih ruskih vojakov, ki so vsi zgoreli. Vest o tem je povzelo omrežje CBS.

SKUPINA ITALJANSKIH UJETNIKOV NA SICILJI

Radio Svobodna Jugoslavija pobija laži o "bolševizaciji" Jugoslavije

(Zapoznelo poročilo.) Oddaja radio postaje Svobodna Jugoslavija je 20. avg. poročala, da fašisti zopet širijo vesti, ki trdijo, da hočejo borci Osvobodilne fronte bolševizirati Jugoslavijo.

Omenjena postaja je izjavila, da vsakdo, ki je količak seznanjen z gibanjem gerilcev, da so take vesti in poročila navadne fabrikacije in laži.

Nemci in Ustaši so izdali poseben letak, katerega so podtaknili Osvobodilni fronti. Toda ljudje vedo, da osvobodilno gibanje neče vsiljevati narodu nobenega režima, ker voditelji tega gibanja so že v pisani in govorni besedi izjavili, da naj ljudstvo samo odloča v tem pogledu.

Anti-fašistična skupščina in poveljstvo Osvobodilne fronte je izjavilo, da je osvobodilno gibanje ljudsko gibanje, v katerem sodelujejo vsi pošteni patrijote, politično opredeljenj, vervo ali narodnost. Glavni namen tega gibanja je osvoboditi dežele izpod sovražnikovega jarma, ter priporitev neodvisnosti, kakor tudi resnično demokracijo pravice in svobode za vsa jugoslovanska ljudstva. Dalje je bila dana izjava v nedotakljivosti privatne lastnine in o pravici do individualne inicijative v industriji in ekonomiji.

Povedano je bilo istočasno, da osvobodilno gibanje nima v načrtu nobenih radikalnih sprememb v socialnem življenju in aktivnostih, razen v tem, da se nadomesti reakcijske administracije po občinah s pravilno izvoljenimi ljudskimi uradniki ali predstavniki. Bivši jugoslovanski častniki, ki se pridružijo osvobodilnim četam, imajo zagotovljene svoje čine in pozicije, v smislu njihovih

spособnosti in zmognosti. Osvobodilno gibanje tudi priznava narodne pravice Hrvatske, Slovenije in Srbije, ter tudi Macedoncev in drugih narodnosti v deželi. To gibanje je znano pod istim imenom v Hrvatski, Sloveniji in Srbiji, ker predstavlja garancijo izvojevanja narodnih pravic za vsa ljudstva Jugoslavije.

Toda izjava je podpisana v imenu vrhovnega poveljstva Ljudske osvobodilne armade v Jugoslaviji po vrhovnemu poveljniku Titu, dočim je v imenu Antifašistične skupščine izjavo podpisal Ivan Ribar. (To ION depešo je dal na razpolago Združeni odbor južno-slovanskih Američanov.)

Hrvatski vojakji so se pridružili gerilskim četam

London. — Na stotine hrvatskih vojakov je zapustilo Paveličevo ošiško vojsko in se pridružilo četam jugoslovanskih patrijotov. Med ubeglimi četami je vključen cel topničarski regiment.

Nemške podmornice se redčijo

Washington. — Pred kratkim sta poročala predsednik Roosevelt in premier Churchill, da je bilo tekom treh mesecev to poletje potopljenih 90 nemških podmornic oziroma ošiških podmornic in od teh so jih potopili ameriški letalci pet, mornariške sile pa 24.

Mornariški tajnik Knox pravi, da sedaj izgleda, kakor da je nevarnost podmornic manjša, toda bolj verjetno je, da so Nemci umaknili večje število istih v svrhu poprave.

HOTEL POGOREL; 46 MRTVIH

Houston, Tex., 7. sep. — Ožgana trupla 46 oseb so bila danes izvečena izpod pogorjenih razvalin hotela, kateri je pogorel tekom noči.

V hotelu so živeli po večini vojni delavci in potniki, ki so ostajali v hotelu po nekaj dni. Ogenj je izbruhnil kmalu po polnoči in eno rešilno stopnišče je bilo takoj zajeto v plamenih in se ga ni mogel nihče poslužiti. Vred tega je nastala panika, kar je povzročilo več žrtve.

Argentine bo nudila zavetišče

Buenos Aires, 2. sep. — List La Prensa, ki je eden od največjih in najbolj popularnih časopisov v Argentini, je komentiral o opozorilu predsednika Roosevelta, naj bi nevarne države ne dale zavetja ošišnim kriminalcem, ki se bodo skušali zateči vanje, da se tako ognejo zaslužen kazni. List je pri tem namignil, da se bo Argentina držala v tem oziru svoje tradicijske navade, da nudi zavetišče političnim voditeljem. Tako stališče, je pristavil list, so osvojile vse ameriške republike razen Zedinjenih držav in Haiti.

Dr. Hrdlička umrl

Washington, 5. sep. — Dr. Ales Hrdlička, star 74 let in poznan kot antropolog, je umrl na svojem domu tukaj. Dr. Hrdlička je bil rojen na Češkem in je prišel v Ameriko, ko mu je bilo 13 let. Tu je postal eden najznamenitejših in najbolj poznanih avtoritet o razvoju in zgodovini človeštva.

Nesreča na N. Y. Central

Canastota, N. Y., 7. sep. — Na vzhod vozeči 20th Century Limited, New York Central vlak je skočil s tira, ko je počil kotel v lokomotivi. Trije možje, ki so bili v kabini lokomotive, so bili ubiti.

Sedem potnikov je bilo ranjenih. Ker se je nesreča pripetila v zgodnjih jutranjih urah, so potniki še spali in ko so se zbudili, so uvideli, da so vozovi iztirjeni, toda vžle vsemu so ohranili hladno kri in se spravili, kakor so najbolje vedeli in znali na prosto. Bilo je naravnost čudno, da ni bilo več žrtve pri tej nesreči.

Philadelphia, 7. sep. — Agencije FBI, ki so bili poslani na mesto velike železniške nesreče, ki je zahtevala 72 žrtve in pri kateri je bilo ranjenih 123 potnikov in uslužbencev, so izjavili, da do sedaj še niso mogli priti na sled kakih sabotaj, ki bi bila zakrivila nesrečo.

Na vlaknu Congressional Limited so se vozili počitnikarji, ki so bili na potu domov. Kakor pravijo sedaj uradniki železniške družbe je nesrečo zakrivila naprava za mažnjo kolesnih osi pri sedmem vozu vlaka, ki je bil sestavljen iz 16 vagonov. Gošča za mažnjo osi se je vnela od gorkote in pomanjkanje maslače, in povzročena gorkota je napnela jeklo toliko, da je os počila ali se zvišla.

Med potniki na vlaknu je bil znani kitajski pisatelj Lin Yutang in pa Roy Howard, predsednik Scripps-Howard časopisne korporacije ter njegova žena. Nobeden od teh treh ni bil poškodovan.

Reševalno delo se nadaljuje in vojakji ter policija držijo stran ljudi, ki prihajajo neprenehoma na mesto nesreče. Steno mrtvih se bo brezdvoma še povečalo, kajti pod prevrnjenimi in ožganimi vagoni leže še nadaljne žrtve.

RACIJSKI KOLEBAR

Sladkor: Znamka št. 14 je veljavna za nakup pet funtov sladkorja do 31. oktobra. — Znamki št. 15 in 16 sta veljavni za nakup iste količine sladkorja vsaka v svrhu vkuhanja sadja. Če katera gospodinja potrebuje več sladkorja za vkuhanje, naj se obrne tozadevno na svoj lokalni racijski urad, kjer se ji bo dovolilo nakup nadaljnjih 15 funtov sladkorja na osebo v to svrhu.

Meso in maslače (presno maslo, sir, kuhinjska mast, konzervirano meso, ter ribe, konzervirano mleko, olje, itd.). Rdeče znamke X in Y in Z so zdaj v veljavi. Vse te znamke bodo veljavne do 2. oktobra. — Rjava znamka A iz knjižnice št. 3 bo stopila v veljavo 12. septembra.

Konzervirana živila: Modre znamke R, S in T so v veljavi do 20. sep. — U, V in W pa bodo v veljavi do 20. oktobra.

Tragedija velemesta

New York. — Edvard in Ida Wodyka, stara 23 in 20 let, ter po čena od mesece junija letos, sta bila vsa vesela, ker sta si mogla po več mesecih pripraviti vse potrebno, da sta si uredila lasten dom. Vse stvari za stanovanje v četrtm nadstropju stanovanjske hiše so bile nove in lične in stanovanje samo je bilo lepo prepleškano. Barva je bila sveža in ker je vreme bilo malo vlažno se stene niso hitro posušile, radi česar je mladi nevesti oskrbnica dejala, da naj pusti vsa okna odprta, ker bo drugače vzduh po barvi premočan. Mlada ženica pa je očividno opozorilo preslišala, kajti drugo jutro so našli njo in moža mrtvega — teorija policije je bila, da je težki vzduh sveže barve in plin, ki je uhajal iz plinskega zažigalnika na peti povzročil pomanjkanje kisika v stanovanju, kar je mlada človeka umorilo.

FBI SPET ARETIRALA 31 NEMCEV

New York. — E. E. Conroy, načelnik lokalnega urada Zveznega preiskovalnega urada je dejal, da je bilo koncem preteklega tedna zopet polovljenih nadaljnjih 31 sovražnih tujcev — Nemcev. Nekateri so bili v zvezi z znanim agentom nacijskega propagandista in tudi tozadevno obsojen. Med aretiranimi so bili nekateri mladi ljudje, ki so bili rojeni v Ameriki, a so jih stariši vzgojili za Nemce. Sicer so takli slučajji redki, a skoro pri slednji aretaciji našle agencije na kakega mladega fanatika, ki verjame v Hitlerja, dasi je rojen Američan.

Rimski radio svari

Rimski radio je v angleškem jeziku podal svarilo, ki je bilo očividno namenjeno Ameriki in Angliji in katero je znova dvignilo prah rdeče nevarnosti v Italiji. Svarilo, ki je prišlo zano z invazijo italijanskega ozemlja po zaveznikih, je vključevalo grožnjo, "da Italija morda postane komunistična" in zavezniki se bodo imeli zato seveda zahvaliti samim sebi. Oddaja je rekordirala omrežje CBS.

V Bosni razsaja tifus

Bern, 7. sep. — Nepotrjena poročila se glase, da se je v Bosni razširila epidemija tifusa, ter da je dežela odrezana od ostale Jugoslavije po sanitarnem kordonu, da se prepreči nadaljnje širjenje bolezni. Število žrtve ni znano, toda ceni se, da je dozdaj pomrlo okrog 80 tisoč oseb. Vseh prebivalcev v okuženem delu dežele je 1.200.000. Zagrebške oblasti so vzpostavile v Osijeku taborišče za one, ki so resno oboleli na tifus in ne morejo dobiti potrebne zdravniške oskrbe v Bosni. Okrog 200.000 oseb je bilo že deležnih zdravniške oskrbe v omenjenem taborišču.

JUGOSLOVANI ZAVZELI SUŠAK

Kakor je poročal britski radio, ki je tozadevno vest povzel po moskovskem radiju, so jugoslovanski gerilci zavzeli pristaniško mesto Sušak ob Jadranu v severno-zapadni Jugoslaviji.

Sušak je zelo važno jugoslovansko pristanišče v severnem Jadranu. Nahaja se blizu Reke, ki je bila po zadnji vojni prešla pod Italijo potom mirovnih pogojev. Pred kratkim je bilo poročano, da so Reko zasedli Nemci.

London, 5. sep. — Štabni častniki vrhovnega poveljstva zaveznikov na Srednjem Vzhodu so konferirali z gerilci v Jugoslaviji in Grški, ter so se vrnili v Kairo. Tako se je izvedelo iz dobro poučenih virov.

Državni tajnik Hull prevzel vse prekomorske agencije

Washington. — Dva nova mandata Hullovih smernic v državnem departmentu bodeta spravila pod kontrolo državne departmента vse civilne agencije, ki so v zvezi s prekomorskimi zadevami.

Vladne agencije, ki bodo s tem prizadete vključujejo Office of Foreign Relief and Rehabilitation Operations, na čelu katere je dozdaj bil bivši guvernator države New York, Lehman; dalje pride pod kontrolo tudi Office of the Alien Property Custodian, kateri je na čelu Leo T. Crowley; istotako bodo podvrženi kontroli State departmента skoro vsi oddelki Office of Economic Warfare, dalje en oddelki zakladniškega departmента in one sekcije RFC vladne agencije, ki se pečejo z zunanji nakupovanjem.

Kakor je rečeno se nekateri načelniki teh vladnih agencij strinjajo s Hullovo politiko v tem oziru, nikakor pa se ne strinjajo z njim Lehman in zakladničar Morgenthau. Zdi se, da bo Lehman kmalu ob svojo pozicijo, ker bo nemara AM-GOT imel v svojem področju reliefno akcijo za osvobodjene predele v zasedenih ozemljih — kakor sedaj v Siciliji in drugod.

Berlinčani napadi Gestapovce

London, 5. sep. — Depeše došle iz Berna pravi, da je bilo tekom zadnjega bombnega napada na Berlin vprizorjenih na stotine napadov na Gestapovce. Vest so objavili listi v Stockholmu in bila je tudi podana po Reuterjevi novinarski agenciji, katere je poročala, da so napadi v več slučajih imeli za posledico smrt gestapovskih hlapcev.

Spopadi med Italijani in Nemci

Poročilo, ki je ga je podal angleški radio se glasi, da je prišlo do hudih spopadov med nemškimi vojakji in Italijani v Reggio di Calabria. To se je završilo štiri dni pred vpadom zaveznikskih čet in poročilo pravi, da so Italijani povedali, da je bil vrok spopada na črt Nemcev, ki so se odločili, da poberejo Italijanom vsa, kar se more odnesti. Tudi so od Italijanov zahtevali, da naplenjeno blago sami peljejo za nacije na varno, da jih prej ne preseneti zavezniki vojakji. Nekateri laški redarji so bili vsi obvezani, ko so prišli v mesto zavezniki vojakji.

V VAŠI BLIŽINI JE ROJAK, KI NI ŠE NAROČEN NA SLOVENSKI DNEVNIK. — KOT ZAVEDNI SLOVENEK, ALI MU NE BI IZROČILI TO ŠTEVILKO V SVRHO, DA SE NAROČI?

Kanadski Vestnik

Poročila iz raznih naselij, kjer bivajo in delajo Slovenci

Isti, kjer bivajo in delajo Slovenci

Delavski kongres sprejel važne resolucije

Quebec. — Na tujakem konvenciji Trades and Labor Congress of Canada, je bilo sprejetih več važnih resolucij, med katerimi je značilna zahteva za odstavitev delavskega ministra Humphrey Mitchela.

Tozadevna resolucija naglašala, da je v interesu harmoničnih industrijskih odnosov zaželjeno, da načeljuje delavskemu zveznemu departamentu minister, do katerega imajo delavci respekt in katerega urad deluje s spoštnostjo, pravičnostjo in razsodnostjo, ter

gleda nato, da vlada med delavci in delodajalci potrebna kooperacija.

Resolucija je obenem vključevala zahtevo, da se v bodoče da polna moč kontrole in oblasti delavski legislaciji in delavskemu ministru, in nobeni drugi ministri se naj ne vpletajo v delavske zadeve. Taka je želja organiziranega delavstva.

Zanimiva je tudi predloga, sprejeta na tej konvenciji po daljših debatah in zahtevajo enako plačo za enako delo

ne glede, če to delo opravlja ženska ali moški.

Dejstvo, da ženske delavke nadomeščajo možko delovno silo v vojni in drugi industriji, sili organizirano delavstvo, da podvzame potrebne korake in poskrbi, da bodo pristojne avtoritete uredile kar potrebno v tem oziru. Ženska delovna moč je danes za delo neprecenljive vrednosti.

Se ena važna resolucija se tiče zakona minimalnih plač, katere naj bi se dvignilo na sorazmerno višino, da bi se primerno zvišale nizke mezdne lestvice, ki so v veljavi po vsej Kanadi.

Po konferenci v Quebecu

Ottawa. — Kanadska prestolnica se s ponosom ozira nazaj na obisk predsednika Zdr. držav ker se zaveda, da je bil to zgodovinski dogodek in obenem vesel in pristen dogodek za prebivalstvo Ottawe, ki je dalo duška svoji zadovoljnosti nad uradnim obiskom predsednika Roosevelta in ga sprejelo kraljevsko.

Toda za Kanado je zdaj važno, da sledi temu, kar je bilo zahtevano na konferenci v Quebecu in o čemer je govoril predsednik Roosevelt, ko je stal na parlamentnem griču (tribuni) ter poudaril, da je prepričan, da bomo šli naproti vse širji in lepši bodočnosti, ki nam bo no dobljeni zamagi prinesla več prilik blagostanja.

Trideset tisoč ljudi, ki so se zbrali, da slišijo predsednikov govor, je s predsednikom so-

glasalo, da mora biti svet po tej vojni srečnejši, da se mora privesti narode in dežele k boljši kooperaciji, ki bo koristila vsem, ter prinesla več svobode vsem ljudstvom.

Brendan Bracken, angleški minister za informacije, je dejal, da nekateri odloki znamenite konference bodo obelodani sredi septembra, drugi so bili podani javnosti.

Med slednjimi je priznanje Francoskega odbora za narodno osvobodjenje. Ta odbor je sedaj priznan kot administrativni režim za francoske prekomorske posesti. Kanada je priznala Francoski odbor, kateri ima svoj glavni stan v Alžiru, kot upravno skupoščino, ki je poverjena in kvalificirana, da vodi francosko prizade-

vanje za vojno sporazumno in kooperativno z zavezniki.

Premier Mackenzie King je dejal, da kanadska vlada pozdravlja ustanovitev Odbora, ki ima namen kooperirati z vsemi patriotičnimi Francozi za osvobodjenje Francije izpod sovražnikove okupacije. Odbor priznava, kot institucijo, kot institucijo, ki jo je smatrati za važen doprinos k obnovitvi Francije in k njeni skorajšnji vrnitvi na odlično in visoko mesto med narodi.

Priznanje Francoskega odbora je prineslo na dan vprašanje zastopstva v Alžiru. Ko je imel De Gaulle svoj stan v Londonu, kjer se je ustanovil Francoski narodni odbor, je bil zastopnik Kanade gen. major Georges P. Vanier, ki je bil svoj čas za poslanika Kanade v Parizu. Nekateri opazovalci tukaj sedaj menijo, da bo tudi v Alžiru kmalu poslan zastopnik Kanade.

Zbogom sin — na svidenje!

V nekem kanadskem listu so zabeleženi misli matere, katere sin je ravno odšel k vojakom. Misli so zvezane v pesniško prozo in se glase:

"Nobene godbe ni bilo, nobenih ceremonij! Ni bilo niti nič dramatičnega. Zunaj je zatrobil avni rog in on se je obrnil k meni, rekoč: 'Well, to je najbrž zame, mati!' Potem je vzel svoj kovček in jaz sem ga opozorila: 'Ne pozabi roka-viel!'"

"Pri vratih me je poljubil. 'Na svidenje, mati!' Jaz sem prišla njegovo desnico in sem hotela nekaj reči, pa sem samo tiho želela: 'Srečno pot, sin!'"

"Vrata so se zaprla in to je bilo vse — še en fant je odšel k vojakom. Spomnila sem se, kako sem mu svetovala, naj počaka, da dobi pozivnico. Saj ni bil niti dovolj star za vpoklik. Toda on se mi je nasmehnil ter me zagotovil, da se je odločil, da gre prostovoljno k vojakom. On bi rad, da bi bil mir, ker kakšen smisel ima življenje brez miru? Pomagal bo torej priboriti mir."

"Videla sem na njegovem obrazu, da je te besede rodila trdna odločitev — in nisem več negotvarjala."

"Ko so se zdaj zaprla vrata za njim, sem odšla po stopnicah gor v njegovo sobo. Bila je v pravem kaosu. Ohlela je ležala razmetana po postelji in stoli. Fonografski rekordi, vabila k partijam, pisma prijateljev in druge stvari, ki jih imajo dečki po svojih predelih, so bile razstavljene okrog po sobi in opremi. Preden je odšel je menda vse še enkrat pregledal in potem pustil, kar ni hotel vzeti s seboj."

"Pustila sem sobo, kot je bila in sem odšla v mojo sobo. Na steni sem ugedala najprej sliko malega dečka. Saj je bila vedno tam, toda zdaj je kar sama padla v oči — maldeček s koderasto glavico — baš oni deček, ki mi je ravno kar podal roko in rekel: 'Na svidenje!' — Kako malo časa je poteklo v resnici od onega dne, ko je bila vzeta ta slika, pa do danes, ko so se zaprla

vrata za njim — čudno me je spreletelo ob tej misli."

In pri tem se je zgodilo nekaj nenavadnega — vse okrog mene je oživel. Raznoteri predmeti so mi šepetali in sem se kmalu znašla pod streho, kjer so bile spravljene njegove igrače iz otroških let. Tam so bili v majhnem zaboju spravljivi vojaški, kitarski domačega izdelka, slike razredov in šol, potem slike nogometnih in žigometnih tekem in skupin — igralna oprava s čelado in pol-leg vsega je ležala zavržena in s silo odprta 'banka.'"

"Gledala sem dalje in brskala po starih predelih — slike, igrače, pisma, voščila — šolske nagrade, priznanja — kako hitro se je vse to zvrstilo. Sedla sem in pomislila za trenotek — moj Bog, saj sem ga še včeraj držala v naročju!"

"Ob tej misli sem se spomnila, kako sem ga karala in vzgajala, ter mu delala pridige, ko je doraščal in ga opozarjala na kreposti in modrosti katerih niti sama nisem posedovala — hotela pa sem, da bi bil on moder in kreposten in vrl človek — vsaka mati je menda taka."

"Ko pa je odhajal, sem komaj izustila tiho besedo, naj srečno hodi — kaj si je mislil? Ali je videl v moje sroce in vedel, da se za mojo hladnostjo skriva vse kaj drugega?"

"Končno sem zaključila, da smo tako naivni, ko delamo načrte za svoje otroke — to in to bodo, ko dorastejo. Vedno mislimo nato, kaj bodo postali, namesto da bi uživali vsak in slednji dan njihove bližine, ko jih imamo pri sebi, ter jih vzeli, kakršni že so, ker drugačni pač biti ne morejo."

"Vstala sem in zapustila njegove igrače in otroške stvari — no, kodrašček, zdaj si doraščel mož. Tako težko mi je bilo, ko si odhajal, toda ne bi te zaustavila na tvoji poti, če bi tudi mogla. Nič ne tajim, da mi je tesno in težko pri sroci zdaj, ko te več ni v moji bližini! Toda ponosna sem na te pa do danes, ko so se zaprla

GUMI, GUMI...

Ko te na cesti ustavi rdeča kapica angleške vojaške policije in te ljubezljivo opozori, da ne smeš drveti z vozilom nad 40 milj na uro — če se ti ne zgodi še kaj drugega, se gotovo spomniš, da to opozorilo velja štirim gumijastim obročem tvojega vozila. Tudi takrat, o z godrnjanjem krpaš pokvarjen plašč ali pa preluknjano pnevmatiko, ne pomisliš mnogo, kakšno tvorivo imaš pravzaprav v rokah.

V prvi svetovni vojni je francoski tiger Clemenceau dejal, da bo znaga zaveznikov priplaval po petroleju. V današnji vojni pa bi lahko dodali, da bo sta petrolej in guma v mnogem odločevali in sta tudi že odločili, kam se bo nagnila tehnika zmage.

Kavčuk, iz katerega se gumij pridekuje, so prinesli v Evropo kmalu po odkritju Amerike nekako v 16. stoletju. Pri nesli so ga najprej na Španjolsko, saj so bili Španci tisti, ki so pod zastavo Kristofa Kolumba odkrili Novi svet. Priveden jejo tudi, da so takrat kavčuk od sile drago plačevali. Ponujali se baje zanj enako težo srebra. Najprej so mislili, da je to proizvod živalskih ostankov v zemlji, kot na primer nafta. Prav nič tudi niso vedeli, kaj naj z njim počno.

Dve sto let za tem pa je neznan angleški mehanik opazil, da ima kavčuk lastnost, da izbršne z papirja svin-

nikom napisane znake. Tako je prišlo do prve praktične uporabe kavčuka, ko so začeli izdelovati gumijaste radirke.

Pred dobrimi 100 leti je Amerikaneec Goodyear iznašel ta kockvano vulkanizacijo gumija.

Leta 1890 se je pri neki kolesarski dirki pojavil na startu nekdo z bicikljem, ki je imel gumijaste obroče na kolesih. Gledalci so se posmehovali, ali ne dolgo, ker so že po desetih minutah vsi ostali dirkači odstopili in niso hoteli več tekmovali. Spoznali so, da ne bo mogoče zmagati, ker jih je tekme s kolesom na gumijaste obroče že takoj v začetku daleč prehitel.

Za iznajditelja gumijastih obročev na kolesih velja Irec Dunlop in se je po njem še danes imenujejo gumijasti obroči. Ko so pričeli izdelovati tudi avtomobile z gumijastimi obroči, se je industrija kavčuka ogromno razvila in je danes kavčuk ena izmed pajtežje porabljenih surovin. Angleži so prišli do kavčuka na precej čuden način. V začetku je imela Brazilija popoln monopol nad proizvodnjo gumija. Vsak izvoz semen kavčukovega drevesa je bil najstrožje prepovedan. Angleži so zaskrbljeno gledali na naraščajočo potrebo po tem proizvodu, ki je bil izključno v braziljskih rokah. Po mnogem tuhanju je leta 1876 angleški trgovec Henry Wickman Arkins, ki je bil last

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations

RECEPTI VSEH NARODOV

Stane samo \$2.00

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izveščati in izpopolniti.

Naročite pri
KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street New York 11, N. Y.

ZNIŽANA CENA

za koračnice

SOLDIERS ON PARADE

Ker želi, da se čim bolj razširi za

PIANO HARMONIKO

prirejen

koračnica

"MLADI VOJAKI"

Je Mr. Jerry W. Koprivšek uredil z založnikom, da rojaki lahko dobe skladbo po ceni cen, to je

Sedaj 35c

Dva komada za 70 centov.

Naročite lahko tudi pri:

Slovenic Publishing Co.

216 W. 18th Street

New York 11, N. Y.

no so Rusi na tem polju dosegli velike uspehe. V Ukrajini so postavili ogromne plantaže neke vrste divjega radiča, katerega mleček služi za izdelavo umetnega kavčuka. Tudi Nemci proizvajajo velike količine umetnega kavčuka, predvsem iz katrana. Svojem umetnemu proizvodu so dali ime "buna." Največjo industrijo umetnega kavčuka pa ustanavljajo sedaj v Ameriki in bodo že v prvi polovici tega leta z njo lahko pokrili vse zavezniske vojne potrebe.

"Bazovica."

Rojake prosimo, ko pošljejo za naročnino, da se poslužujejo —

UNITED STATES

ako je vam le priročno

oslojoma

CANADIAN

POSTAL MONEY

ORDER.

Sedaj \$2

"Ko smo šli v morje bridkosti"

Spisal REV. KAZIMIR ZAKRAJŠEK

Tu spodaj so priročna nekatera mnenja naših rojakov in rojakinj, ki jih je pisatelj knjige prejel od onih, ki so knjigo naročili in prebrali. To je samo en del teh mnenj, ker radi pomanjkanja prostora ni mogote priobiti vseh.

Cleveland, O. — Vaša knjiga "Ko smo šli v morje bridkosti" sem prejel. In če povem, da sem jo še isti večer prebral do polovice in naslednji dan pa do konca, je dovolj priznanja za nje vsebino.

Greaney, Minn. — Sedaj, ko sem prebrala Vašo knjigo: "Ko smo šli v morje bridkosti", vam hočem povedati, da tako zanimive knjige nisem še brala. Kako lepo in jasno ste popisali pot slovenskega naroda v morje bridkosti. Ne vem, kako bi jo mogla dovolj priporočiti vsem ameriškim rojakom.

Aurora, Ill. — Knjiga "Ko smo šli v morje bridkosti" mi tako zelo ugaja, da takoj naročim še eno za svojo prijateljico.

Los Angeles, Cal. — Sprejela sem poslano knjigo "Ko smo šli v morje bridkosti" in zelo se mi dopade. Tudi zemljevid Slovenije mi ugaja. Pokazala sem jo rojaku, ki jo tudi hoče imeti. Tu pošljim naročilo.

Morgan, Pa. — Vaša knjiga zasluži vse priznanje in zato pa tudi zasluži, da pride našim ljudem v roke.

Walsenburg, Colo. — S knjigo "Ko smo šli v morje bridkosti" ste stvorili veliko narodno delo. Želim, da bi se štela pa vse naših naselbinah. Jaz jo vsem priporočam.

Knjigo lahko naročite pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 West 18th Street New York 11, N. Y.

Note

za KLA VIR ali

PIANO HARMONIKO

35 centov komad —

3 za \$1.—

- * Breezes of Spring
- * Time of Blossom (Cretal čas)
- * Po Jezuru
- * Kolo
- * Tam na vrtil gredi
- * Maribor Waltz
- * Spaval Milka Moja
- * Orphan Waltz
- * Dekle na vrtu
- * Oj, Mariška, pještaj
- * Baredica
- * Mladci kapetane
- * Gremo na Stajersko
- * Stajerski
- * Happy Polka
- * Če na tujem
- * Slovenian Dance
- * Vanda Polka
- * Židans marelja
- * Veseli bratci
- * Ohio Valley
- * Sylvia Polka
- * Zvedel sem nekaj
- * Ko ptičica za mala
- * Pojdi z menoj
- * Bol s planine
- * Kadar boš ti vladal bel

ZVEZEK 10 SLOVENSKIH PESMI
za piano-harmoniko za \$1.

Po 25c komad

MOJA DEKLE JE ŠE MLADA

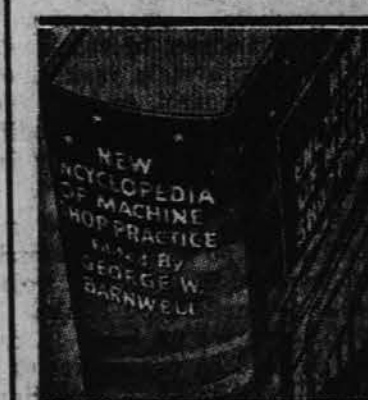
Naročite pri:

Knjigarni Slovenic Publishing Co.
New York 11, N. Y.
216 W. 18th Street

KNJIGA ZA STROKOVNO IZOBRAŽBO

THE NEW ENCYCLOPEDIA of MACHINE SHOP PRACTICE

Spisal znani profesor na Stevens
Institute of Technology v angleščini
George W. Barrowell

Podlaga za mehaniko znanje si morete dobiti s to knjigo. Ta velika knjiga popisuje in v slikah kaže temeljna dela mehanika. Razloži vse natanko, kar mora znati najboljši mehanik. Pojasnjuje vprašanja vsakega stroja, orodja in metala, načrte (blue prints), 1000 slik in risb. 576 str.

Cena \$1.98

Ne glede na to, ali ste šola početnik, vam bo ta knjiga zelo koristna in mnogo vredna. NAROČITE JO DANES!

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 WEST 18th STREET NEW YORK 11, N. Y.

SPISANA V ANGLEŠKEM JEZIKU

POD SVOBODNIM SONCEM

ROMAN — Spisal: F. S. FINŽGAR.

8

Hilbudij se je razveselil novice. Odbiral je oddelek najbojših pešcev, konjice pa je vzel le za silo s seboj, da bi v potrebi pohitel v tabor po ostalo vojsko.

Razveselil se je, ker je zvedel za gradišče, češ, bo vsaj nekaj junškega dela. Tudi po Svarunu, glavarju Slovenov, se mu je zahotelo.

Šest stotnikov je takoj razporedilo čete. Hilbudij je šel v sotor in si pripasal težki meč; na galvo si je del najtežji in najlepši šlem. Treba je bilo glavo zavarovati pred kameni, ki bodo padali čez okope z gradišča. Šlem je bil razdeljen na pet polj, ki so bila postrebrana in ločena z zlatimi sponami. Na prednjem polju se je vrtel križ, sestavljen iz dragih kamenov. Na levi strani je bil vrezan golobček z oljkovo vejico, na desni viseča krona. Pod križem sta se bleščali zlati črki alfa in omega.

Ko je prijel iz tabora, so že stale čete pred mostom. Zamahnil je z roko, vrste so se premaknile, plohi na mostu so votlo zabobneli.

Hilbudij je hotel dospeti ponoči preko ravnine do soteske, da bi ga Sloveni ne zapazili in ne odgnali čred v skrite šume kjer bi jih bilo težko zaseči. Prepovedal je med potjo trombe velati in paziti na ščite in meče, da bi se ne zadevali drug ob drugega in ne delali hrupa. Čete so z lahno nogo bredle visoko travo, ki se je drobila in mečkala pod njihovimi koraki. Bojevniki so tiho šepetali in si pripovedovali vesele vojne dogodke. Na vseh licih veselje in brezskrbnost, kakor bi šli v goste. Zakaj verjeli so v neprimagljivega Hilbudija, ki jim vodi že tri leta od zmage do zmage.

V taboru Slovenov so se zbrali takoj po prihodu Iztoka sredi noči vsi starešine s Svarunom v posvet. Zborovali so dolgo. Niso se mogli zediniti. Nekateri so svetovali, naj se vsa vojska poskrbi v gradišče, zažene vanje goved in drobnico, da bi imeli zadosti hrane, ostalo živino pa naj odnese daleč proč v skrivne gozdove in soteske, kamor ne pojde Hilbudij. Za to misel so se vneli starešine Antov. Sloveni s Svarunom vred pa so zahtevali, naj se tako dvignejo čete in hite po strmih potih Hilbudiju nasproti ter ga zajamejo iz zasede. Mnenja so si nasprotovala, čas je bežal.

Tedaj se dvigne starešina Radogost in izpregovori:

"Možje, zvezde bežijo na zaton. Hilbudij jaha nad nas, mi pa besedujemo in čakamo bizantinskih mečev nad svoje črepine. Svetujem vam, naj se pozove Iztok, plemeniti mlade, našega starost Svaruna sin, s katerim so bogovi. Stopi naj sredi nas, pa naj govori modro besedo. Svetovit mu je pokazal sovraga v močni temi. Svetovit mu navdahnje modro besedo in naše sive glave se uklonijo žarki misli mladeniča, kateremu gori jasna luč v glavi."

Začudili so se vsi, začudil sam Svarun. Da bi stopil mladec v zbor starešin — nikoli tega! Spogledovali so se, pa se ni nihče dvignil, da bi ugovarjal.

In Radogost počne vrviti:

"Pa se čudite! In molčite! Ali rečem vam: Bogovi hočejo besedo Iztokovo!"

"Bogovi hočejo —" je završalo in zamrmiralo v zboru. Radogost je odšel sam po Iztoka.

Skoro plah, s ponižno priklonjeno glavo, je stopil Iztok v slovesni zbor. Svarun je povzel besedo:

"Sin moj, molče te je poklical zbor veljakov in izkušnih bojevnikov iz slavnega rodu Antov in takisto Slovenov — molče, pravim, ker nas je pretresel nasvet starešine Radogosta, da ti, mladeč, ki imaš sulico krvavo samo od krvi merjancev in medvedov, da ti rečeš besedo, če ti jo vdahne Svetovit — kako naj sprejmemo Hilbudija!"

Iztok je sklenil roke in se globoko priklonil.

"Jahal sem kot vihar, — spremljevalcev še ni za menoj. Kdo mi je podpiral konja, če ne bogovi? Zakaj se mi je zgrudil doma in ne daleč v soteski, da bi naša vojska mirno spala, in ne zvedela, kako se bliža bes vseh Slovenov, Hilbudij? Svetovit je prižgal mesec, da sem videl blesk vojske. Morar je zbežala v hoste, da ni zatela mojega konja — žrtvoval ji bom najlepšega ovna — in če ste me vi poklicali, mislim, da vas je nagil sam Perun. In jaz vam pravim: Starešine in veljaki, hrabri bojevniki, udarimo z vso vojsko hitro proti Hilbudiju. Od štirih strani ga zgrabimo in dosti mora biti naših sekir, da razkoljejo vse ščite, dosti kopij, da prevrtajo oklepe, dosti mečev, da razsekajo šleme na glavah Bizantincev. 'Ti si govoril; možje, govorite vi!'"

Na ta Svarunov poziv se dvigne vojni svet v en glas: "Nad Hilbudija! Iztok je velik!"

Vsi so se takoj razpršili po taboru. Vsak je zbral svoje borce. Vihovno povelje je vodil Svarun. Krog njega so dali najmočnejše junake. Od pasa gori so bili vsi goli. Ne enega ni bilo, ki bi bil brez obrunka na širokih prsih. Vsi so se že čisto bojevali z veliko hrabrostjo. Ta zid slovenskih prsi je imel nalogo, da se napoti po dolini in udari Hilbudiju v lice ter mu zabrani pot do gradišča. Oboroženi so bili s težkimi kopji, katere so metali do trideset in več korakov s tako silo, da so predela vsak ščit in prevrtala vsak oklep. Na debelih jermenih so jim viseli močujoči meči, so imeli tudi sekire. Le malo jih je nosilo majhne ščite. Vsi so hodili peš, samo staro Svarun je jezdil. Edino on je imel še jagnjetino na prsih oklep iz konjskega roga — dar Hunov.

Najtežjo nalogo so poverili Iztoku. Prideljeni so mu bili vsi mladi, katere naj bi vodil hitro po stranskih stezah, ob bregovih in gostem lesu ter napadel Hilbudijevo vojsko s streljanci iz zasede. Mladež se je gnetla krog Iztoka. Imeli so polne tule puščice, poskušali so tetive na lokih in dhteli od poželenja po boju. Vsak je imel za pasom kratak nož, da bi ga rabil, če bi se spoprijeli od blizu z bizantinskimi pračarji.

En oddelek je vodil Radogost, najvrljshi starešina. Ti so imeli glavno orožje, ki, bojno kladivo, ki je strašno go spodarilo po šlemih nasprotnikov. Kogar je zadel kij na glavo, vsak se je zgrudil, če ne mrtev, vsaj omamljen. Ti so imeli nalogo udariti v sredi boja, ko se prične zmešnjava in nastane gneča.

(Nadaljevanje prihodnjih.)

KAMELEON V SALONU, LEV V POSTELJI.

Mlad človekom in živaljo vladava vsakič čudno prijateljstvo. Nekateri ljubitelji živali gre do predaleč, vsaj po mnenju večine ljudi, ki strogo ločijo žival od človeka.

Neki znani raziskovalec je pripeljal iz Afrike na Dunaj mladega leva. Ljubka zverinica je ostala pri njem in udomačila se je tako, da je bila kakor psiček. Z gospodarjem je celo spala v isti postelji. Toda to je bilo dovoljeno samo prve tedne. Zverinica je namreč rasla in vedno bolj se je širil od nje neprijeten smrad, tako da je gospodar končno ni mogel več trpeti v stanovanju. Hočeš nočeš je moral mladega leva podariti živalskemu vrtu.

Na Dunaju pri trgu sv. Marka vidimo starega nasmejanega prijatelja ptice, kako krmi postopne v tičem carstvu. vrabce in sicer na način, kakršnega ne poznajo menda nikjer drugod. Prijatelj vrabcev prodaja novine in zna živčati tako, da privabi mnogo vrabcev, ki mu sedijo kar na roke, in na glavo ter zobljijo iz ust. Mnogi mimoidoči skušajo skleniti enake prijateljstvo z vrabci toda zaman. Pač se jim pa to posreči nekaj korakov dalje na koncu mostu z golobi. Te vedno lačne ptice se dajo ljudem na roke in zobljijo ričo. Samo na poodinkih krajih na Dunaju so golobje tako zaupljivi, drugod pa enako plašljivi kakor vrabci in druge ptice.

V Bukarešti se je neka dama iz boljše družbe zelo navduševala za miši. Ta pri ženskih zelo redka naklonjenost je šla tako daleč, da je imela dama v svoji spalnici več ducatov miši, toda ne belih, temveč navadnih hišnih. Krmila jih je s slanino, mlekom, sirom in kruhom. Miške so se seveda počutile pri nji zelo dobro in množile so se še hitreje kakor sicer. Toda dama ni hotela niti slišati o tem, da bi jih vsaj nekaj pobila. Mož ji je zaman prigovarjal, naj se vendar spamuje in spravi iz stanovanja nadležne glodavce. Ker ni šlo drugače, je zahteval ločitev. Pred sodiščem je izjavil, da ne more živeti z ženo, ki se noče ločiti od svojih miši, ki grejo njemu tako na živce, da mu doma ni obstanka. Sodišče je priznalo, da je njegov razlog tehten in zakon je bil ločen po ženi krivdi.

Težko razumljivo je početje neke lepe Beograđanke, ki se je navduševala za žabe in neke vrste pariške plesalke, ki obožujejo kače vseh vrst. V Ameriki se je pa pripetilo celo, da je neka prikurjena milijonarka redila doma kameleone kakor psičke. Miss Evelyn Selby — tako se namreč piše — hoče pripraviti bameleone tako daleč, da bi se prilagodili barvam njenih oblek. Obrnila je na poznavalce živali in trdno veruje, da se ji bo posrečilo naučiti kameleone, da bodo izpreminjali barve po najnovejši modi.

IZGUBLJEN KLOBUK.

Italijanski humorist Arnaldo Vassallo je večerjal nekoč v knjmi, kamor je zahajal vsak večer pa pri odhodu ni mogel najti svojega klobuka. Dolgo ga je iskal, potem se je pa obrnil do natakarja, ki je končno izgubil potrpljenje, rekoč: "Oprostite, gospod, kaj naj pa storim?" Pa vendar ne misli te, da sem vaš klobuk pojedel? "Toda ne morem vedeti," je odgovoril Vassallo, "bil je namreč slamniki."

INVESTIRAJTE V AMERIKO
KUPITE
UNITED STATES WAR SAVINGS
BONDS & STAMPS

S KONFERENCE ZDRUŽENEGA JUŽNOSLOVANSKEGA ODBORA

Dne 7. avgusta je imel Združeni odbor južnoslovanskih Amerikancev, ki se je ustanovil na pobudo Slovenskega ameriškega narodnega sveta in si je izvolil pisatelja Louisa Adamiča za predsednika, svojo prvo konferenco v Slovenskem narodnem domu na St. Clairju v Clevelandu, O. Udeležili so se je poleg Slovencev, Hrvatov in Srbov tudi zastopniki ameriških Bolgarov in Macedoncev, s čimer je bil dan tej skupščini značaj popolnega zastopstva južnoslovanskih Amerikancev in postavljen mejnik v zgodovini južnoslovanskih naselencev v Ameriki.

Na konferenci so bili odborov predsednik Louis Adamič, predsednik Slovenskega ameriškega narodnega sveta Etbin Kristan, predsednik vrsti od leve proti desni: John D. Butkovich, predsednik srbske Vidovdanske organizacije Zarko Buncich, dva odlična ameriška Jugoslavanca, po rodu Hrvata iz Dalmacije, in sicer industrijalec Frano Petrinovič iz Južne Amerike in industrijalec M. J. Bogdanovič iz Kalifornije, pa drugi odborovi člani.

Na gornji sliki so konferenčni člani v sedeči vrsti od leve proti desni: John D. Butkovich, Etbin Kristan, Zlatko Baloković, Louis Adamič, Zarko Buncich, Rev. Nicholas Drenovac, Rev. Emilijan Glocar in A. Lucas. — V stoječi vrsti od leve proti desni: Joseph Zalar, Mirko Kuchel, Peter Radich, Mirko Markovich, Frano Petrinovič, M. J. Bogdanovič, Dinko Kovačevich, George Perzezieck, Anton Minerich in Janko N. Rogelj.

Bodočnost na Obzorju

Piše LOUIS ADAMIC, predsednik

Združenega Odbora Južno-Slovanskih Amerikancev.

Uradni naslov: THE UNITED COMMITTEE.

1010 PARK AVENUE, NEW YORK 28, N. Y.

Ta kolona bo izšla pod gornjim naslovom dvakrat do štirikrat mesečno v kakih petindvajsetih hrvaških, srbskih, slovenskih, bolgarskih in macedonskih listih v Združenih državah. Pisal bom to kolono, kot predsednik Združenega odbora južno-slovanskih Amerikancev, organiziranega v Clevelandu, dne 7. avgusta, ter vključujočega reprezentativne Amerikance iz vseh pesterih narodnostnih ozadij. Skoro me je sram priznati, da sem jaz osebno bil prav malo udeležen pri formiranju tega odbora (zdi se, da so me "draftali" v predsedništvo); v kljub temu s ponosom poudarjam, da je to prvič, da so prišli srbski, hrvaški, slovenski, bolgarski in macedonski Amerikanci skupaj v eni organizaciji.

Nekaj informacije o organizaciji Združenega odbora je že bilo objavljene v tisku; vse podrobnosti pa je najti v prvi izdaji "Bulletina", katerega se razpošilja ta teden. Vsi oni, ki bi radi dobili izvod Bulletina, prosim pišite na gornji naslov. Za "Bulletin" ni določena regularna naročnina; stroški odbora se krijejo s prostovoljnimi prispevki.

Stroški so v glavnem za tisk, poštnino, najemnine za urad, uradne potreščine, ter plača za eno uradnico. Noben drug v organizaciji ne prejema nobene plače.

Naslov te kolone je bolj ali manj jasen sam na sebi. Združeni odbor je zainteresiran za bodočnost Amerike in južnoslovanskih dežel. Ena naših temeljnih idej je, da je svet sedaj ena celota. Svobode in demokracije ne bo v Jugoslaviji, Bolgariji, na Balkanu ali v Evropi sploh razen, ako se veliko število Amerikancev (ne samo južno-slovanskih Amerikancev, ampak Amerikancev v splošnem) prične živo zanimati za to, kaj se bo zgodilo v teh deželah po njih osvobođenju iz

zaslužijo up in zagotovilo za boljšo bodočnost onih, ki bodo živeli tam, kjer zdaj oni prelivajo kri. Dozdaj takega upa in zagotovila — izrecnega zagotovila — od strani zavezniskih velesil nimajo. Jaz pobližje zasledujem razvoj položaja, ki se tiče Balkana in ostale južnovzhodne Evrope in moram ob tem pisanju poročati, da je vse še negotovost.

To je v prvi vrsti pripisovati strašni neznačajnosti in reakcionarstvu jugoslovanske vlade v zamejstvu in njenih diplomatskih predstavnikov v prestolnicah zavezniskih dežel. To ni zgolj moje osebno mnenje. Stike imam z mr. Wickham Steed-om, odličnim britanskim prijateljem jugoslovanskih ljudstev, kateri je začetkom meseca julija letos pisal pismo Milošu Trifunoviću, ki je bil tedaj jugoslovanski premier, ter ožigosal celotno zamejno vladno, ker ni mogla zastopati interesov jugoslovanskega ljudstva. Avgusta 23. je mr. Steed tudi meni poslal kablagram v tem smislu.

Agentje ubežne jugoslovanske vlade v Združenih državah delujejo s pomočjo svojih podreptikov med priseljenci z vso silo, da bi ovirali Združeni odbor in njegovo delovanje. Naznanili so nas menda Diesevemu odboru, ter nas obtožili, da smo "komunisti" in "sovjetski agentje", kar trdi tudi "Ameriška Domovina" v svojem nedavnem napadu na Odbor, kar se mora zdeti zabavno vsaj enemu izmed članov tega odbora, kateri je poznan, kot zelo intovit mož.

Toda te vrste propagande ni omejena zgolj na Ameriko. Vrš se tudi v Jugoslaviji potom ljudi, ki priznavajo, da so fašisti. V Zagrebu je pred kratkim izdal list "Ustasi" letak, ki je propagiral bolševizacijo Jugoslavije, ter je naprtil ta letak Osvobodilni fronti. Dne 20. avgusta, pa je radio Svobodna Jugoslavija označil letak, kot lažnjivo podtaknjenje. "Kdor je količjak seznanjen z gerilskim gibanjem," je poudarila oddaja, "lahko hitro zazna, da je to najgrša laž, ter da je bil letak natisnjen v nemških in ustaških propagandnih krogih. Voditelji na

šega osvobodilnega gibanja nočejo ljudstvu vsiliti nobenega režima. Poudarili so že ponovno, v govorjeni in pisani besedi, da bodo pustili ljudstvu, da odloči o svoji bodočnosti."

V kaki poznejši koloni, če se bo zdelo vredno, bom pokazal vez med pogonom proti Združenemu odboru v Washingtonu, New Yorku, Chicagu, Clevelandu in v Kaliforniji in med naci-ustasko propagando proti Osvobodilni fronti v Jugoslaviji.

Ali, jaz ne bom posvečal mnogo časa in energije za obrambo Združenega odbora. Imam veliko zaupanje v namen in cilje, ki jih imamo pred seboj in vem, da bo veliko število Hrvatov, Srbov, Slovencev, Bolgarov in Macedoncev podprlo Odbor moralno in finančno. Pred seboj imamo važno nalogo in delo in nam je v resnici vseeno, kako nas nazivajo podreptniki oblastnikov balkanske reakcije.

KUPUJTE VOJNE BONDE!

Širjenje nalezljivih bolezni (Posneto iz ljubljanskega Jutra z dne 23. marca 1943.)

V bolnišnici za nalezljive bolezni v Zagrebu se je lani zdravilo 2800 bolnikov, nasproti 2343 v prejšnjem letu.

Število se je dvignilo na račun šarlah, difterije, trebušne-ga tifusa in pegavca, za katerim leta 1941 nihče ni obel.

Važno za naročnike

Poleg naslova je razvidno do kda imate plačano naročnino. — Prvi številka pomeni mesec, druga da in tretja pa leto. Da nam prihrani ne nepotrebnega dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate pravočasno naročnino poravnati. Po šljite naročnino naravnost nam ali jo pa plačate našemu zastopniku v Vašem kraju. Zastopnik bo Vas izročil poizdilo za plačano naročnino.

- California: San Francisco, Jacob Lashita*
- Colorado: Pueblo, Peter Culig; Walsenburg, M. J. Hajuk*
- Indiana: Indianapolis: Fr. Markich
- Illinois: Chicago, Joseph Berčič*; Chicago, J. Fabian (Chicago, Cleve-ro in Illinois)
- Joliet, Jennie Bamblich; La Salle, J. Spelch; Mascoutah, Martin Dolenc; North Chicago in Waukegan, Math Warsck
- Maryland: Kitzmiller, Fr. Vodopivec
- Michigan: Detroit, I. Plankar*
- Minnesota: Chisholm, J. Lukanich; Ely, Jos. J. Peshek; Eveleth, Louis Gonze; Gilbert, Louis Vessel
- Montana: Roundup, M. M. Pantan; Washoe, L. Champa
- Nebraska: Omaha, P. Broderick
- New York: Gowanda, Kari Strniša*; Little Falls, Frank Masle*; Worcester, Peter Rode*
- Ohio: Barberton, Frank Troha*; Cleveland, Anton Bobek, Charles Karlinger*, Jacob Resnik; Girard, Anton Nagode; Lorain, Louis Balant, John Kumše; Youngstown, Anton Kikelj
- Oregon: Clatskanie, J. Koblar
- Pennsylvania: Bensmer, John Jevnikar; Conemaugh, J. Brezovec*; Coverdale in okolica, Jos. Paternel; Export, Louis Supančič*; Farrell, Jerry Okorn; Forest City, Math Kamin*, Frank Blodnikar
- Greensburg, Frank Novak; Homer City, Joseph Kerpl; Imperial, Venice Paleich; Johnstown, John Polanč*; Krays, Ant. Taušelj; Luzerne, Frank Balloch; Midway, John Znet*; Pittsburgh in okolica, Philip Progar; Steelton, A. Hren; Turtle Creek, Fr. Schiffrer*; West Newton, Joseph Jovan
- Wisconsin: Milwaukee, West Alita, Frank Skok*; Sheboygan, Anton Kolar
- Wyoming: Rock Springs, Louis Tanchar*; Diamondville, Joe Rolich

(*Zastopniki, ki imajo poleg imena * so upravičeni obklati tudi druge naselbine v njih okraju, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.)

Vsak zastopnik tega poizdilo za svojo, katere je prejel. Zastopnike toplo priporočamo. — Uprava "Glas Naroda"